

Danielpa Qillqan — Iskay Chunka Iskayniyuq Número

*Qhepa P'unchay Parlaypa Sut'i Rikuchisqan: Qhepa Paraqwan Tukukuq
Sasachakuywan Metodologían*

Jeff Pippenger

2023-12-17

Diospa qelqasqan rurayninpa sut'inchasqa tarikuyta tarikun Isaiaspa iskay chunka pusaqniyuq, iskay chunka isqunniyuq capitulokunapi, maypichus chay ruraynin rikuchisqa kashan “siki patapi siki, chharqa patapi chharqa” nisqahina. Septiembre killapa chunka hukniyuq p'unchayninpi, wata 2001, Apocalipsis chunka pusaqniyuqpa atinyuq angelnin uraykamurqan, chayta ruwaspataq, agosto killapa chunka hukniyuq p'unchayninpi, wata 1840, uraykamusqanta yapamanta rurarqun. Iskay kaq kutikunapipas, uraykamusqan qhipaman, Babiloniaqa urmasqa kasqan sut'inchasqa karqan, hinaspataq waqyasqa karqan, chaymanta mana unaymanta yapamanta waqyasqa kanqa, paypa hukllachasqanpiraq kachkakuna llusiykunankupa. Iskay kaq kutikunapipas, sut'inchayta hunt'asqa ruwayqa llapa pachapi hatun chinkariyta apamurqan; imaynatachus ñawpaq angelpa willakuynin apasqa karqan “kay pachapi llapa mision estaciunkunaman” wata 1840pi, chayhinallataq llapa pachaqa runakuna septiembre killapa chunka hukniyuq p'unchayninpi, wata 2001, pasasqanta chinkachisqa karqanku hinaspa unachayarqanku. Agosto killapa chunka hukniyuq p'unchayninpi, wata 1840, hunt'asqa profeciaqa huk profecia karqan, mayqenchus iskay kaq ay paqarisqan Islamman huk hark'akuy churakusqanta sut'incharqan; hinaspataq septiembre killapa chunka hukniyuq p'unchaynin qhipallanta, wata 2001, kinsay kaq Ay paqarisqan Islammanpas huk hark'akuy churakurqan.

1840 watapi agosto killapa 11 p'unchawmi sut'incharin 1798 watapi pacha tukukuyninpi kichasqa willakuyta kallpachasqanta, hinallataq 2001 watapi setiembre killapa 11 p'unchawmi sut'incharin 1989 watapi pacha tukukuyninpi kichasqa willakuyta kallpachasqanta. Ñawpaq angelpa kuyukuyninpa aswan hatun kamachikuyninpa 1840 watapi agosto killapa 11 p'unchawpi takyachisqa karqan, chay kamachikuytaq huk p'unchaw huk wata kasqanmanta kamachiy karqan. Kimsa kaq angelpa kuyukuyninpa aswan hatun kamachikuyninpa 2001 watapi setiembre killapa 11 p'unchawpi takyachisqa karqan. Chay kamachikuyqa kaymi: cheqaq kaqmi takyachisqa kan “siq'i patapi siq'i” apamuspa, chayna rikuchispa qallariyninpa tukukuyninwan uyarichisqa kasqanta, hinallataq historiapas kutimunmanta. 2001 watapi setiembre killapa 11 p'unchawpa profetico ruwayninpa manam Sister Whitepa chiqap siminkunallawanchu takyachisqa kachkan, aswanqa ancha allinmi takyachisqa kachkan chay ruwaykuna Millerita historiapi kikillan waymarkwan hunt'asqa tupasqankurayku. 1840 watapi agosto killapa 11 p'unchawpa ruwayninwan riqsisqa kaqqa manam profeciapa hunt'akusqanraqchu karqan, aswanqa Millerwan paypa yanapaqninkuna jap'isqa metodologiapa allin, sinchi kasqanmi karqan.

“Chay ruwayqa willakuyta hinallataq hunt'arqan. Chay yachakusqanman hina, achka runakunaqa Millerwan hukllachasqankuna apasqanku profeciakunata qhawariy yachay

kamachikuna allin kasqanmanta chiqaqta yuyaychakurqanku, hinaspataq advento kuyuyma musuq, manchay hatun kallpachay qosqa karqan. Yachaysapa, hatun kasqayuy runakunapas Millerwan hukllakurqanku, ichaqa rimarispas hina, hinallataq paypa qhawariyninkunata qillqaspa mast'arispapas; chaymi 1840 watamanta 1844 watakama llamk'ayqa utqaylla mast'arikurqan." The Great Controversy, 335.

11 p'unchaw 2001 watapi, qhipa para tupuyta qallarisqanmanta, "rimanakuyqa" kasqa hinallataq kunankamapas kashan cheqaq utaq llulla metodología-manta. Milleritakuna kuyuypa profeciakunapaq 1843 hinallataq 1850 watapi tablaskunapi rikuchisqa kashan, chaykunatan Hermana White allinchaspas nin Señorpa diseñakusqa kashanta, hinallataq Habacuc iskay kaq capitulopa hunt'asqa kasqantapas. Milleritakunaq willakuynin, "Millerwan yanapaqninkunapaq chaskisqa profeciata qhawaymanta principios" nisqawan rurakusqa, hinaspataq qhipaman "musphay hina kallpachayta" paqarichisqa, chaymi Chawpi Tutan Qapariynin willakuyta atiyhayta atirqan, iskay sagradu tablaskunapi rikuchisqa karqan. Chay iskay sagradu tablaskunapi rikuchisqa profeciakunapaq Millerpa profeciamanta kamachikuy reglaskunawan reqsisqa, sayachisqa ima karqan. Tablaskunapaq Habacucpi kamachikusqapa hunt'asqa karqan, maypichus Millerpa metodología-ninwan sayachisqa profeciakunata "tablaskunapi," achkha rimaypi, rikch'aykachanapaq nisqa karqan. Habacuc iskay kaq capituloqa reqsichin hinallataq chiqapmanta tinkisqa kashan Isaías iskay chunka qanchis kaq capitulopa "rimanakuy" nisqanwan.

Sayarisqaymi patapi sayasaq, torre patapipas churakuspa qhawasaq imatataq pay niwanqa, imatataq kutichisqa huchachawasqa kaptin. Habacuc 2:1.

Versículopi kaq "reproved" nisqaqa nin "rimanakuywan kutichisqa" nisqatan. Habacucqa, ñawpaq kaqpas kimsa kaq angelpa kuyuriyninpa ricchaqnin-kunata rantinchaspas, chay rimanakuywan kutichisqa kananpaqmi karqa, hinaspan yachayta munarqa ima nisqawan kutichinanpaqchus maypachachus chay rimanakuy qallarinman. Ñawpaq angelpa historiampi chay kutichiyqa iskay santu qillqa-tabla rurasqankum karqa; kimsa kaq angelpa kuyuriyninpa historiampitaq chay kutichiyqa willakuq qatiq "Habacucpa Iskay Tabla" sutiuyq profetiku serie paqarichisqam karqa. Chay qillqa-tabla-kunapas chay seriepas sapankama chay historiakunapi rikuchisqa metodología nisqaman hinam sayarichisqa karqanku. Habacucpiqa, chay metodología nisqaqa imamanta ricchaqkuna mensajeta sayarichinku chayta rikuchin, hinaspataq mayqen asuntochus "rimanakusqa" kasqanta reqsichin; chaymantaq iskay laya yupaychaqkuna paqarimun.

Ñoqaqa sayaykusqaymi qhawana hawanpi, torremantas churakusqaymi; qhawasaqmi imatachus pay rimawanqa chayta, hinallataq imatataq kutichisqa allinchaspas kasqaypi chayta. Hinaspan Señor kutichiwarqa, nispa: Qelqay musqhoyta, tabla-kunapipas sut'ita churay, ñawiriqnin usqhaylla phawayta atinampaq. Musqhoyqa sapaqchasqa pachapaqraqmi kashan; ichaqa tukukuyinpiqa rimanqapuni, manataq llullakunqachu. Unaychasqaqa, suyay chayta; chiqapmi hamunqa, mana unaychanqachu. Qhawariy, hatunchakusqa sonqonqa manam cheqapchu paypi; ichaqa justo runaqa iñiyinwanmi kawsanqa. Habakkuk 2:1-4.

Huk claseqa iñiywanmi justificado kan, huk claseqa almawan hatunchasqañam kashan, fariseo hinaspa publicano nisqakunapi rikuchisqa hina. Fariseokunapaq costumbre hinaspa tradición nisqakunapi sayasqa huk metodología nisqapi confiakurqanku, hinaspapas fariseoqa huk sistema

religioso-ta rikuchirqa, mayqanmi jerárquico sistema nisqawan rebañonkuq kontrolninta waqaycharqa, Diospa akllasqa llaqtan kasqankuta hinaspa cheqaq kaypa amachaqnin kasqankuta willakuqkunaq kamachiyninwan; ichaqa tukukuyninpi Cheqaq Kaypa crucifixionnimpim chaykunaqa ruwasqaku. Isaías qhelqapa iskay chunka qanchisniyuq capítulo profético “debate” nisqaqa cheqaq hinaspa llulla bíblico metodología nisqakunaqmanta kashan. Chay “debate” nisqapi contrincantekunaqa chay pacha Elíaspa metodología-ninta qatiqkuna hinaspa unaymanta takyasqa teológico experto-kunaq sistema-ninmi kanku; chayqa Cristopa tiempnpi Sanedrín nisqawan tipificasqa kashan.

Capítulo veintisieteqa rikuchin “rimanakuy” qallarinanqa pay “sayachiptin”, utaq Dios “sinchi wayranta” hark’apin, “inti lloqsimuq wayra p’unchawpi” kasqanmi. “Tupupi, wiñariqin, chaywanqa rimanakunki; payqa sinchi wayranta sayachin inti lloqsimuq wayra p’unchawpi. Chayraykun Jacobpa mana allin ruwaynin pichasqa kanqa.” “Pichasqa” nisqaqa pampachasqa, huchapa chaninchasqa ninanmi, chaymi taripaq tapuy juiciopi huchapa chinkachisqa kayninta unanchan. Mayna ruwanakuychus chaypi rimanakusqa, chayqa pruebanmi pasanapaq, Diospa llaqtanpa huchankuna chinkachisqa kananpaq. Elíaspa mayna ruwaynin prueba hinaqa Cristopa historiampi unanchasqa kashan, maypichus ñawpaqmanta willasqa karqanchik chay p’unchawpi, Juan Bautistapa willakuyninta mana chaskiqkunaqa (pitaq Cristoqa Elías kasqanta rimarqa), Jesuspa yachachikuyninkunamantaqa mana allinta yanapasqa kayta atirqankuchu.

Qhepa para q’umiriy qillqaypa willakuyninri Jesucristoq yachachikuyninkunahinam rikuchisqa, paymi Simi kashan; manataq chayllachu, qhepa paraqa “samachikuy” nisqahinam rikuchisqa, chaymi sut’inchasqa kashan “Señorpa qayllaynin” nispa.

Chayrayku, arrepentikuychis, hinaspa kutirikuychis, huchaykichis pichasqa kananpaq, Señorpa qayllanmanta samachikuypaj tiempu hamunan kaman; paytaq Jesucristo-ta cachamunqa, mayqintachus ñawpaqmantapacha qankunaman willasqa karqa. Hechos 3:19, 20.

Hermana White nisqanqa reqsichinmi Apocalipsis chunka kaq capítulo uraykamuq angelqa, 1840 wata, agosto 11 p’unchawpi, “manam huk personajellachu aswanqa Jesucristo kikinmi karqa” nispa. Chayrayku, 2001 wata, setiembre 11 p’unchawpi uraykamuq angelpas “manam huk personajellachu aswanqa Jesucristo kikinmi” kanman. Paypa uraykamuynin, mayqin historiapi kaspapas, qallariyninta reqsichinmi cheq yachayman utaq llulla yachayman hina profético “rimanakuy” nisqapa, imaraykuchus Diospa llaqtan mikhunankupaq kamachisqa libro paypa makinpi kasqanwanmi chayta rikuchin. Galileapi kashaspa, Jesusqa disipulonkuna yachachirqa aychanta mikhunankuta, yawarnintapas upyanankuta, imaraykuchus chaypi nisqanman hina payqa hanaq pachamanta uraykamusqa t’anta karqa. Chaypim payqa aswan achka disipulonkuna chinkachirqa, ministerionninpi ima huk kutipipas mana chayhina, hinaspa chay ripuqkunaqa manam hayk’aqpas kutimirqankuchu. Chay ripuqkunaqa ripurqanku siminkunata sut’i literal sentidollapi hap’ispa llulla metodología nisqawan qhawarisqankurayku, allin espiritual sentidopi churayta mana akllaspanku. Isaías iskay chunka qanchisniyuqpi “debate” nisqanqa huk profético waymarkmi, achka testigoyuq, chaywanpas sut’ichan imaynatachus Bibliam qhawaypaq hinaspa qillqasqata hamut’anapaq huk sayasqa, profesasqa sistema kanan, Elías mensajerowan rikuchisqa metodologíawan tinkunakuspa.

Chaymi rikuchin huk sut'i pachata ñawpaq rimanakuypa, Diospa ñawpaq tratonpa hinaspa akllasqa llaqtanpa aswan-aswan pasayllanpi, hinallataq qallariyninta tratopi tinkuyta chaykunawan, "ñawpaq p'unchaykunapi mana Diospa llaqtan kasqankunawan." "Rimanakuyqa," aswan imaynamantaqa, rikuchin qallariyta chay pacha muyuta, chaymanta tukukuqta utqaylla hamuq domingo kamachiywan. Alpha y Omegaqa sapa kuti rikuchin tukukuqta qallariywan kуска; chayta ruwaspanmi kikin "rimanakuy" tukupun huk unancha ñawpaq taytanchikkunapa huchankunamanta hukninpa, chaymi reqsichisqa hinaspa willakusqa kanan, Levitico iskay chunka suqta mañakuyninta hunt'anapaq.

Danielpa ñawpaq t'aqapi isqon kaqpi mañakuyninqa, Apocalipsis chunka hukniyoqpi kinsa p'unchaw kuskanwan tukukuyninpi haywakunapaq kaq mañakuytam rikuchin. Chay pachaaqa Isaías iskay chunka qanchisniyoqpi rikuchisqa kachkan, maypichus nin: "sumaqta sinch'ichisqa llaqtan ch'usaqyapunqa, tiyananpis saqisqa kanqa, ch'in pampa hina saqisqa; chaypim wawacha uywa mich'inqa, chaypitaq sirikunqa, ramankunatapas tukuruqta mikhunqa. Sachat'aqankuna ch'akiptinqa, pakisqa qochusqa kanqaku; warmikuna hamuspa ninawan ruphachinqaku: mana yuyayniyoq llaqtam paykunaa; chayrayku paykunata ruwaqnin manam kuyapayankachu, paykunata kamariqninpas manam allin qhawariyta rikuchinqachu."

Iskay testigokunaqa mana ima allin kuyaytachu qhawachisqa kanku, llulla willakuyta willakusqankurayku, chaymi kimsa p'unchaw kuskan p'unchawniyuq "ch'in pampa" pachata qallariychirqa. Chaymanta paykunaa "mana yuyayniyuq llaqta" tukurqaku, ñawpaqtaqa "sinch'i amparasqa llaqta" kasqankumanta. Chay llaqtaqa qipaman "ch'usaq" tukurqa hinaspa "wasichasqa" kasqanmanta "saqisqa" karqa. Chayqa wañusqa ch'aki tullukuna tukuspa, Sodoma hinaspa Egipto llaqtapa ñanninpim siriykurqa. Chaymanta wañusqakuna hatarimuychis nisqa kaptinqa, taytankupa huchankunawanmi pruebayman churakunku; chaypiqa yaykushan "rimanakuy" chay pachapa qallariyninpi, ñawpaq willakuypa kallpachasqa kayninwan qallarispas, kimsakaq willakuypa chayamunankama tukukuq. Chay rimanakuyqa, paykunapa historiantupi Elías nisqawan rikuchisqa imayna rurayta chaskinankupaqchu utaq rejetanankupaqchu, chaymanta. 1863 watapi, Adventismopa taytankunaqa Moisésqa "qanchis kuti" willakuyninta, Elíaswan qusqata, rechazakurqaku.

Qallariq julio killamanta, 2023 watapi, Isaías iskay chunka qanchisniyuqpi ch'akipusqa ramasninmi akllanakunanku kan, Galileapi iglesiapa huchankunata kutichinkachus, hinallataq 1863 watapa historianta, chaymantaq 2001 watapi septiembre killapa chunka hukniyuq punchawpa historiantapas. Habacuc iskay kaq capítulo nisqapi, Isaías iskay chunka qanchisniyuqpi, hinallataq Elías, Juan Bautista, William Miller ima rikuchisqa metodología-ta qhesachayqa ñawpaq taytakunapa huchankunata kutichiylla kan, manataq allinchasqa kayta chaskiychu chay sagrado ejemplokunamanta, imachus qillqasqa karqa kay pachapa tukukuyninkuna chayamushqan runakunapaq.

Kunan tukuy kaykunan paykunaman rikch'achikunaykipaqmi pasakurqan; qelqasqataq kanku ñoqayku yuyaychasqa kananpaq, pichus kay pachakuna tukukuyninman chayamuspanchik. Chayrayku, pichus sayasqanta yuyakunanqa allinta qhawachun ama urmananpaq. Manam ima wateqaypas hap'isurqankichu runakunapaq kaqmantam aswanqa; ichaqa Diosqa cheqaq

sonqoyuqmi, payqa manam saquesunkichu atisqaykimanta aswan wateqasqa kananpaq; manachayqa, wateqaywan kуска llusiy ñantapas ruwanqa, chayta muchuy atipayta atinkichikpaq. Chayrayku, munasqa kuyasqaykuna, ayqekuychik idolokunata yupaychaymanta. Yachayniyoq runakunaman hina rimani; nisqayta qankuna juzg'aychik. 1 Corintios 10:11–15.

Sagrada metodologíaqqa chay Chawpi Tuta Qapariypa willakuyninta takyachin, chaymi qhipa para willakuy. Chay willakuyqa, espiritualmente mikhusqa kasper, tinkuchisqa experienciata paqarichin, hinallataq Danielpa hinaspa kimsa allin runakunapa legumbre mikhunanku aswan sumaqa hinaspa aswan wiray uyanta rurarkan. Ichaqa Habacuc iskay kaq capitulopi, ñiywan justificación nisqapa qusqan chaskiyta mana munasqankumantaq mitk'akuyqa hatunchakuymín, chaymi paykunata hark'an Señor-ta reqsispa qatiyninkumanta. Sichus hayk'aqpas pacha kanman Diospa llaqtanpaq mana qhipayta atisqanku cheqaq metodología chaskiy ruwayta hinaspa angelpa makinmanta chay willakuyta mikhuyma, chayqa kunanmi!

“Manam qhipa para hamunanpaq suyananchischu. Chayqa hamuspa kachkan llaqaqinman, pichkuna qhawaripa chaskinqaku hinaspa kikinkuman hap'ipakunku ñuqanchisman urmaykuq munakuyniyuq q'uyllur ch'akichayta, para hina ch'uyaykunatapas. K'anchaypa ch'ullunkunata huñuspa, Diospa mana pantay atisqa khuyapayayninkunata ancha chaninchaspanchik, paymi munan paypi confiyakuptinchik, chayqa tukuy prometisqankuna hunt'akunku. ‘Allpa hina saphinta llusichin, huertu hinataq ukupi tarpuykusqa imakunatapas wiñachin; chay hinallataq Señor Diosqa allin kaytawan alabaytapas tukuy nacionkunapa ñawpaqenpi wiñachinqa.’ Isaías 61:11. Tukuy kay pachan Diospa hatun k'anchayninwan hunt'a kananmi.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 984.

Diospa profético Siminmi reqsichinmi, New York llaqtapa hatun wasinkuna urmachisqa kaptin, Apocalipsis chunka pusaqniyuqqa angelen uraykamunanta, hinaspa “Apocalipsis chunka pusaqniyuq, hukmanta kimsa versokuna hunt'akunanpaq kasqanta.” Isaías iskay chunka qanchisniyuq reqsichin chay pacha “inti lloqsimuyqa wayra p'unchaw” kasqanta, chaymi pacha “sinchi wayra” hark'asqa kashan. “Tupusqallapi, wiñariqtin, qampuni chaywan rimanakunki: payqa sinchi wayranta sayachin inti lloqsimuyqa wayra p'unchawpi.” Hermana Whitepas chay kikillan pachatan reqsichin.

“Chay p'unchaykunapi, salvaciónpa llamk'aynin wichq'akuspaña kachkaptin, kay pachapi ñak'ariy hamunqa, hinallataq nacionkuna phiñakunqaku, ichaqa hark'asqa kanqaku ama kinsa kaq angelpa llamk'ayninta sayachinankupaq. Chay p'unchaykunapi ‘qhipa para,’ icha Señorpa qayllanmanta musuq kallpachakuy, hamunqa, kinsa kaq angelpa sinchi qapariyninta kallpachananpaq, hinaspa santo runakunata wakichinanpaq sayarinankupaq chay pachapqi qanchis qhipa plaga junt'asqa hich'akusqa kanqa.” Early Writings, 85.

Llaqtakunata piñachiq atiy chayamurqan qhepa para urmayta qallariqtin. Ichaqa chay atiy llaqtakunata piñachisqan ratollaña hark'asqa karqan, chayrayku Isaías qillqarqan payqa “sinch'i wayranta sayachin” nispa. Chay sinch'i wayraqa inti llusimuy wayrami, hinaspa chay wayra hark'asqa kachkan qhepa para ch'iqchiyta qallariqtin, hinaspa salvaciónpa ruwasqan tukukuynin wichq'aykuykama chayasqanpi. Salvaciónpa tukukuynin ruwasqanqa sellakuy p'unchaykunan.

“Siki patapi siki hina” nisqaman hina, chay sinch’i, otaq inti llusqsimuy wayraq, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellakusqankama hark’asqa kashan, Apocalipsis qanchis kaq capítulo nisqanpi tawa wayrakunam.

Kaykunaman qhepataqa, pacha kaypa tawa esquina-kunapi tawa angelkuna sayasqankuta rikurqani, pacha kaypa tawa wayra-kunata hap’ispa, ama wayra phukunanpaq pacha kaypi, nitaq lamar qochapi, nitaq ima sach’apipas. Hinaspan huk angelta inti lloqsimuy ladomanta wichariqta rikurqani, kawsachkaq Diospa sellonta apaqta; paymi sinchi qaparikuyninwan qaparirqa chay tawa angelkunaman, pichus pacha kayta hinaspa lamar qochata ñak’achinankupa qosqa karqa, nispa: Ama ñak’achiychischu pacha kayta, nitaq lamar qochata, nitaq sach’a-kunata, ñawpaqtaq Diosniykupa kamachinkunata urqunkupi sellasqaykama. Apocalipsis 7:1–3.

Pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa kayninqa Cristo Jerusalénman atipayninwan yaykusqanmanta unanchasqa karqa. Chaypi Cristoqa, kawsayninpi huk kutillapi, asnupi sillaq sipasqa rirqan (Islam nisqapa huk unanchan), hinaspataq Lázaroqa Jerusalénman aylluchasqaman pusrqan. Hermana Whiteqa Lázarota chay willakuypi sellopa unanchan kasqanmanta reqsichin.

“Lázaroman hamunayninta unayachispa, Cristoqa may sumaq khuyapayakuy munayninyoq karqa payta mana chaskiqkunapaq. Qhiparirqa, Lázarota wañusqakunamanta kawsarichispa, mana kasukoq, mana creenikuq llaqtanman huk kutita aswan sut’i rikuchinantaqpaq payqa cheqaqtapuni ‘kawsariymanta, kawsaymanta’ kasqanta. Manam munarqachu llaqa suyayta saqeyta llaqtamanta, Israelpa wasinmanta wakcha, pantasqa ovejakunamanta. Sonqonqa pakirikuchkarqa paykunapa mana arrepentikuyninkurayku. Khuyapakuyninpi munarqa huk kutita aswan paykunaman rikuchiya payqa Kutichiq kasqanta, sapallanmi kawsayta, mana wañuy atiytaq kawsayta sut’incharinman apamuq kasqanta. Kayqa kanan karqa sacerdotekuna mana pantayman apay atisqanku rikuchisqa. Chayraykun Betaniaman riyta unayachirqa. Kay tukuy milagrokunamanta aswan hatun milagro, Lázaroqa kawsarichisqanqa, Diospa sellonta churana karqa ruwasqanman hinallataq divinidadmanta nisqanmanpas.” The Desire of Ages, 528, 529.

2020 watapa 18 de julio qallarirqan suyay pachaqa Cristoqa Lázarota kawsarichinankama suyasqanwanmi rikuchisqa kachkan. Apocalipsis chunka hukniyuq kapituluman suya pachaqa tukuyninman chayan kimsa p’unchaw kuskanpas hunt’akusqanpi. Chay p’unchawkuna ukhupi iskay testigokunaqa ñanpi wañusqa sirisqallam kachkarqan. Hinallataq imaynachus Lázaroqa suyay pachamanta qhipaman kawsarichisqa kanan karqan, chay hinallataq Juanpa iskay testigonkunaapas. Kawsarichisqa kaspankutaq Jerusalénman yaykuy puriyta pusanku, “Diospa sellonta” hinaspa “coronachisqa milagrota” rikuchispa, chaymi Cristopa divinidadninta testifican. Kawsariyqa pachakta tawa chunka tawa waranqapa sellasqa kayninpa tukukuyninta reqsichin, chay sellasqa kaymi ruwakun tawa wayrakuna, inti llusqsimuy ladu wayra, sinchi wayra, 2001 watapa 11 de septiembre chayamurqan chay, hark’asqa kashaqtin.

Inti domingo kamachiy kasqan horapi, chay wayrakuna kacharinku, Revelation chunka kimsañiyuqpi allpa animalman kutichisqa taripayta apamunanpaq. Kunanqaña, sellos churay pacha

ukhupi chaykuna hark'aspa hap'iq chusku angelkunapa makinkunamanta llusqispa purichkanku. Profecía Espíritu nisqapi, inti lloqsimuq lawpa p'unchaymanta rimaspa, aswan ukhu, aswan hatun willakuykunamanta hukninqa tarikunku Testimonies, volumen isqonpi. Chay volumenqa paqina chunka hukniyuqpi qallarimun yuyaychasqa simikunawan; chayrayku, unancha hinamantaqa "isqon-chunka hukniyuq" nisqapi qallarimun. Chay kapituluq sutinqa, "Qhipa Sasachakuy", ichaqa payqa huk rakhíq sutichasqaqa "Rey hamunampaq" nisqapa ñawpaq kapitulanmi.

Mana evidenciataq kanchu volumen huñuq qillqaqkuna kay capítuloq rakisqanman hinaspa sutichasqanman yuyayman churaspa qichwachasqankuta, ichaqa Reypa hamusqanqa facilman reqsikuy atikun casaraq runapa hamusqan hina, mayqenchus chunka sipaspa yachachikuyninpi rikurin chawpi tuta crisiswan, sipaskunapi paqarichisqa, asiteta vasosninkupi kaqtin otaq mana kaqtin. Chay chawpi tuta crisis, kunan chayamushanña, sutichasqan hina kashan—chunka sipaskunapa qhepa crisisnin. Chay crisispi rikuchinku asiteta kapunkuchu, manachu. Asiteqa mana sapan Espíritu Santollachu; allinta, chiqaqta sut'ichasqa kashan Espíritu Santo hina, hinaspapas allin willakuyniyuq hina, hinaspapas allin caracterniyuq hina.

Allin yachachiy ñanmi Chawpi Tuta Qapariypa allin willakuyninta takyachin, chay willakuyta chaskispa hinaspa chayman hina rurashpaqa, allin kawsay kamachiyniyuq runa kayta paqarichin. Chay kawsaymi qhipa sasachakuypi Diospa sellonta chaskiq kawsay kan. Diospa llaqtantin runakunata sellay ruwayqa inti llusqiy wayra p'unchay chayamuptinmi qallarín, 11 de septiembre de 2001 p'unchaypi. Chay pachaqa chay willakuyta mikhunan karqa. Mikhunanchu mana mikhunanchu nisqaqa Isaiaspa "rimanakuy" nisqanwanmi rikuchisqa, chay hinallataq Habacucpa tapukuyninwanpas, imamantaq qhawaqkuna kutichinanku chay argumentopi nisqanwan. Mateo iskay chunka pichqayuqpa taripay tiempo-ninpas Habacucpa taripay tiempo-ninpas iskay laya yupaychaqkunapa rikuchikuyninwanmi tukukun. Chay taripay tiempoqa, Apocalipsis chunka hukniyuq kapitulopi kimsa p'unchay kuskanwan rikuchisqa, ñañan tukukuypiñam kachkan.

Chay suyay pachaqa iskay chunka qanchisniyuq qillqap qallariyninpi rikuchisqa kachkan, Hebreos qillqamanta huk pasajewan, maypicha Pabloqa Habacuc iskay kaq kapitulopi tawa kaq versículota hukmanta nispa rimarin. Pablop chay rikuchisqanmi Habacuc iskayta kimsay kaq angelpa kuyuriyninman churaykun, imaraykuchus chay historiapi Cristoqa Ancha Santo Lugarman yaykurqan, chay historiapi paypa hatun sacerdote hina ministerionninpa k'anchaynin rikuchisqa karqan, hinaspapas Hebreos qillqapim Pabloqa Diospa Simiyninpi Cristopa hatun sacerdote hina ministerionninmanta aswan sut'i revelacionta rikuchin.

Habacuc iskayqa, ñawpaq angelpa kuyuriyninpiqa manaraqmi reqsisqachu Cristopa Ancha Santu Lugarman yaykuyninta, imaraykuchus chayqa mana pasaqchu Karu Ch'isiyakuy qapariynin willakuy tukukuyninkama. Pablomanta rimarisqa suyasqa pachaqa, Habacucpa Mateo paq suyasqa pachanmi; ichaqa chay suyasqa pachaqa qallarinan karqa 18 julio 2020 p'unchaypi. Habacuc iskaypa qhipa versiculonqa rikuchin Millerita historiapi Karu Ch'isiyakuypa tukukuyninta, hinaspa kimsa kaq angelpa chayamusqanta:

Ichaqaqa Señorqa kachkan santu templonpi; llapa kay pachaqa upallaykachun paypa ñawpaqenpi. Habakkuk 2:20.

Testimonies, volumen nueve, enfatiza, comenzando en la página once (nine-eleven), la parábola de las diez vírgenes, el tiempo de tardanza y su conexión con Habacuc y Mateo, y la crisis final y el 11 de septiembre de 2001, cuando llegó el debate profético.

“Raki 1—Reypa hamuyninpaq”

“‘Asllata pisi p’unchallaraqmi, hamuqkaqqa hamunqapuni, manataqmi unaychanqachu.’
Hebreos 10:37.

“K’ipa Wiñay Sasachakuy”

“Kunan pacha tukukuypi kawsashanchik. Pacha señaluna utqaylla hunt’akusqankunaqa Cristo hamunan qayllaña kasqanta willakunku. Kawsashanchik p’unchawkunaqa manchaychanapaqmi, ancha importante nirqinmi. Diospa Espiritunqa allinmanta ichaqa mana pantaspa pacha kay allpamantam astawan karunchakuspa qichusqa kashan. Onqoykuna, taripaykunapas, Diospa graciata pisipaq qhawariqkunamanqa ñan urmaykushañña. Hallp’api, qochapipas calamidadkuna, runakuna kawsayninpi mana takyasqa kay, guerrapa mancharikuyninkunaqa hatun unanchayniyoqmi. Chaykunaqa aswan hatun llakikuykunam qayllamushasqanta ñawpaqmantaraq willakunku.”

Mana allinpa mana alli kallpakunaqa huñunakuspa, hukllachasqa kachkanku. Paykunaqa kallpachakuchkanku qhipa hatun krizispaq. Hatun tikraykunaqa pisi p’unchayllapim kay pachanchispi ruwakunqa, tukuyapaq qhipa kuyuykunataq utqayllam kanqa.

“Kay pachapi imakuna kasqanmi qhawachin sasa tiempuña ñawpaqninchikpiña kashasqanta. Sapa p’unchaw llusqisqa qillqakuna hunt’asqa kanku chay qaylla hamuq pachapi manchay ch’aqwaypa rikuchikuyninkunawan. Sinchi suwakuykunaqa achka kuti ruwasqa kanku. Llank’ay sayt’achiykunapas sapa kutim kanku. Suwakuykuna, wañuchiynkunapas llapa cheppi ruwasqa kanku. Supaykuna hap’isqan runakunaqa qhari, warmi, huch’uy wawakunapa kawsayninkutapas qichunku. Runakunaqa millay mana allinkunawan musphachisqaña kanku, tukuy laya mana allinpas atipashan.”

“Awqaraqqa allinta rurayta chinkachiypi atiparqa, hinaspataq runakunaq sunqunkunata hunt’arqa kikinkupaq qullqi maskay munaywan.

“‘Chiqaq kay karupi sayarisqa kachkan: chiqaq kayqa ñanpi urmasqa kachkan, cheqaqchanakuytaq mana yaykuyta atinchu.’ Isaías 59:14. Hatun llaqtakunapi achka runakuna wakcha kaypi, ñak’ariypi kawsashanku, mikhunamanta, pakarina wasimanta, p’achamantaña casi pisipaq; chay kikin llaqtakunapitaq wakinkuna kan sunqu munasqanmantapas aswan achkata hap’iq, qhapaq kawsaypi kawsaspa, qolqenkuta gastaspa sumaq allichasqa wasikunapi, kikinkuta sumaqchaspa, utaq aswan mana allinraq, aycha munayninkuta hunt’achinankupaq, aqhapi, tabacopi, huk imakunapipas, chaykunaq yuyay wasita tukuchiq, umallata chinkachiq, alma-ta urayman apachiq. Yaraqaywan wañuq runakunaq qapariyninku Diospa ñawpaqenman wicharimushan, chaykamataq tukuy laya ñak’arichiywan, qechuchakuywan runakuna hatun-hatun qhapaq kaykunata tantachkanku.”

“Huk kutin, New York llaqtapi kaptiy, tuta p’unchaykunapi qayasqa karqani qhawanaypaq wasi hatarishaqta, piso tras piso hanaq pacha qayllakaman. Chay wasikuna ninamanta

waqaychasqa kasqankuta nispa qillqasqa karqanku, hinaspataq sayarichisqa karqanku dueñonkunaqpas ruraqninkunaqpas hatunchayninta qhawachinankupaq. Aswan hanaqman, aswan hanaqmanpas chay wasikuna hatarirqanku, chaykunapitaq ancha chanin materyalkunata llamk'achirqanku. Chay wasikunaq dueñonkunaqa manam kayta tapukuytaqchu karqanku: 'Imaynatan aswan allinta Diosta hatunchasunchis?' Señorqa manam yuyayninkupichu karqa."

Yuyayrani: "¡Ay, imayna allinmi kanman kayhina qollqenkuta churachkashaqkuna Diospa qhawasqanman hina ñanninkuta qhawarinqaku chayqa! Paykuna hatun sumaq wasiwasikunata huñuchkanku, ichaqa mayna upa kayninmi pacha tukuyta kamachiqpa ñawpaqenpi paykunapa yuyaychakusqanku hinaspa wakichisqanku. Manan sunqunkuwan yuyayninkuwanpas tukuy kallpankuwan yachachkankuchu imaynam Diosta hatunchanankupaq. Qonqapusqankuña kayta, runapa ñawpaq kaq rurananta."

"Chaykuna hatun, alto wasikuna sayariptinku, dueñonkuna kusikurqanku hatun munayniyoq hatunpachaywan, imaraykuchus qolqeyoq karqanku kikinkuta kusichinankupaq hinaspa vecinonkuna envidiayman urmanankupaq. Ashkha chay hina churakusqan qolqemanta tarisqa karqa qechuywan, wakchakunata ñak'arichispa huch'uyachiywan. Paykuna qonqarqanku hanaq pachapi sapa ranti-rantinakuymanta cuentata waqaychasqanta; sapa mana chanin tratota, sapa llullakuq ruwayta, chaypi qillqasqa kachkan. Hamushanmi pacha, maypachachus runakuna llullakuyninkupi hinaspa qaqaq kayninkupi chayanqaku huk tinkuyta, mayman Señor mana saqenqachu aswan ñawpaqman pasayta, hinaspa yachanku Jehovápa muchuywan awantayninpaq huk límite kasqanta."

"Qhipaman ñawpaqeypi rikurirqani huk nina ruqya mancharisqa rikch'ariyta. Qharikuna qhawarirqanku hatun, altoqi sayasqa, ninamanta ama ruphay atisqa nisqa wasikunata, hinaspataq nirqanku: 'Kaykunaqa lliw hinantinpi allin waqaychasqa kachkan.' Ichaqa chay wasikunaqa ruphariqllaña tukurirqanku, imayna tar'iwan rurakusqa hina. Nina waqaychay makinakunaqa mana imatapas atirqankuchu chay chinkachiyta hark'ayta. Ninawan waqaychakunaqa mana atirqankuchu chay makinakunata llamk'achiyta." Testimonies, volumen 9, 11–13.

Ñawpaq pachapi metodologíamanta rimanakuy "debate" nisqa, Daniel qillqapa huk kaq capítulo nisqanpi rikuchisqa kaq pacha; chaymanta pasaqta Daniel qillqapa hukmanta kimsa kaq capítulo-kuna nisqapi rikuchisqa kaq pacha; hinaspa 1840 wata, agosto killapa chunka hukniyuq p'unchawmanta qallariq historia nisqapi rikuchisqa kaq pacha; hinaspa Juan qillqapa suqta kaq capítulo nisqapi, Galilea llaqtapi sasachakuy p'unchawpi rikuchisqa historia nisqapi rikuchisqa kaq pacha; hinaspa 2001 wata, septiembre killapa chunka hukniyuq p'unchawpa historia nisqapi rikuchisqa kaq pacha (2020 wata, julio killapa chunka pusayuy p'unchawkama), kunanqa yapamanta kutimushanña, ichaqa manam llapan Adventismo ukhupichu, aswanpas wañusqa ch'aki tullukuna ukhupi, paykunaqa purun sallqapi waqyaspa qapariq "kunka" nisqawan qhellqasqa kasqankumanta rikcharichisqa kachkanku.

Qatiq qhipa qillqayniykupin yuyarisun metodologíamanta, chay qhipa para kasqanmanta, Isaiaspa iskay chunka pusaqniyuq, iskay chunka isqunniyuq kapitukunapi rikuchisqa hina.

Hinallataqmi uyairqani uyariyta, nispan: “Pitaq kachasaq, pitaqñataq risqa ñuqayku rayku?” Chaymantataq ñoqaqa nirqani: “Kaypi kashani; kachaway.” Paytaq nirqan: “Riy, kay llaqtata niy: Uyariychik cheqaqtapuni, ichaqa ama entiendenkichikchu; qhawariychik cheqaqtapuni, ichaqa ama reparankichikchu. Kay llaqta runakunapa sonqonta wirayachiy, rinrinkunata ñitiyaqta ruray, ñawinkunatapas wisq’ay; ama ñawinkuwan qhawanankupaq, ama rinrinkunawan uyarinankupaq, ama sonqonkuwan entiendenankupaq, ama kutirikunankupaq, ama alliyachisqa kanankupaq.” Chaymantataq ñoqaqa nirqani: “Apu, hayk’aqkamataq?” Paytaq kutichirqan: “Llaqtakuna runa mana tiyaq tukusqankama, wasikuna runa mana kaqkama, hallp’ataq llapan ch’usaqyachisqa kanankama, Uyarisqataq runakunata karuman anchuchinqa, hallp’a chawpipitaq hatun saqisqa kay kanqa. Ichaqa chaypiqa chunka hukniyuqraqmi kanqa; hinaspataq kutimunqa, mikusqataq kanqa: hinallataq teil sach’a hina, roble sach’a hina, raprankunata urmachiptinku ukhupi kallp’anraq kaq hina; chay hinallataq ch’uya muhuqa chaypa kallp’an kanqa.” Isaías 6:8–13.